

چکیده سال

1390

عنوان : تعیین ارزش تشخیصی MRU و CT Scan (سی-تی اسکن اسپیرال بدون تزریق) شکم و لگن در تشخیص علت و سطح انسداد مجاری ادراری بیماران مبتلا به درد حاد پهلو در بیمارستان امام خمینی سال 1388

نام نویسنده : **الهام السادات بنی مصطفوی**

استاد راهنما : **دکتر هادی مجیدی**

استاد مشاور : **دکتر مهدی یونسی رستمی**

پایان نامه : دکترای تخصصی رادیولوژی

شماره پایان نامه : 1452

چکیده:

مقایسه دو روش تشخیصی MRU و CT scan (سی-تی اسکن اسپیرال بدون تزریق) شکم و لگن در تشخیص انسداد مجاری ادراری بیماران مبتلا به درد حاد پهلو در بیمارستان امام خمینی ساری سال 1388 مقدمه و هدف: درد حاد پهلو (Renal colic) یکی از علل شایع مراجعات به اورژانس-ها می-باشد که شایعترین علت آن نفرولیتیازیس است و 3-5 درصد مردم جامعه در طول زندگی خود دچار آن می-شوند. تصویربرداری نقش کلیدی در تشخیص و نحوه درمان این بیماران دارد. مهمترین نقش تصویربرداری تشخیص علت و سطح انسداد در طول مجاری ادراری است و تا کنون تمامی روش-های تصویربرداری محدودیت-های خاص خود را داشته اند. هدف این مطالعه مقایسه دو روش تشخیصی Magnetic Resonance Urography (MRU) و CT scan در تشخیص انسداد مجاری ادراری بود. بیماران و روش اجرا : در این بررسی که از نوع مطالعه ارزش تشخیصی بود، تعداد 30 بیمار مراجعه کننده به علت رنال کولیک و یا هماچوری به بیمارستان امام خمینی ساری و با شک انسداد مجاری ادراری که با سونوگرافی تشخیص داده نشده اند مورد ارزیابی قرار گرفت. یافته ها : از مجموع 30 بیمار مراجعه کننده ، 24 نفر مرد و 6 نفر زن بودند که در محدوده ه سنی 27-60

سال (متوسط 46/8 سال) قرار داشتند. حساسیت دو روش MRU و CT بدون ماده حاجب
بترتیب 50 درصد و 90 درصد و ویژگی هر دو 100 درصد بود. یافته-های MRU و CT بدون ماده
حاجب در موارد Renal colic حاکی از همخوانی 66/7 درصد (Kappa=0.33 agreement:)
66.7) در تشخیص صحیح انسداد و همخوانی 100 درصد (Kappa=1 و agreement: 100) در
تشخیص سطح انسداد و همچنین شناسایی هیدرونفروز کلیه ها می باشند. نتیجه گیری:
یافته-های این مطالعه نشان داد که روش MRU روش آلتیو مناسب و کارآمد برای CT
بدون ماده حاجب در موارد Renal colic می باشد. زیرا بدون مواجهه با مقادیر فراوان اشعه و
همچنین در مواردی که بیمار باردار بوده و یا اورمیک است قابل انجام است.
موضوع ها: بیماریهای دستگاه ادراری - تشخیص ◀ تصویربرداری با رزونانس مغناطیسی ▶
پوینده های برش نگار رایانه ای با پرتو ایکس ▶ کولیک ▶ بیماریهای کلیه

عنوان : بررسی اثر کابریکولین در مبتلایان به آرتریت روماتوئید

نام دانشجو: **الهه ادیبی**

استاد راهنما : دکتر مریم مبینی

استاد مشاور : دکتر زهرا کاشی ، دکتر رضاعلی محمدپور

شماره پایان نامه : 1453

چکیده:

چکیده: هدف از این مطالعه، آغاز طرحی به عنوان راهنما برای بررسی اثر کابریکولین به عنوان آگونیست دوپامین، بر روی بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید (RA است، روشها: این مطالعه به روش متقاطع دو سو کور، تصادفی از شهریور 88 تا اردیبهشت 89 طراحی شد. افراد انتخاب شده برای ورود به طرح، 10 نفر از مبتلایان به آرتریت روماتوئید فعال بودند که به کلینیک روماتولوژی در شهر ساری مراجعه کرده بودند. افراد به 2 گروه برای دریافت کابریکولین و دارونما تقسیم شدند. هر دو گروه از نظر مدت زمان ابتلا به بیماری و داروی ضد روماتیسمی و فعالیت بیماری مشابه بودند. در ابتدا بیماران به مدت 3 ماه از کابریکولین یا دارونما استفاده کردند یک ماه به عنوان wash out در نظر گرفته شد و در 3 ماه دوم، داروی دیگر را دریافت کردند. طی این مدت سطح پرولاکتین و تغییرات فعالیت بیماری و عوارض جانبی دارو ثبت شد. نتایج: 6 بیمار ابتدا کابریکولین و 4 بیمار ابتدا دارونما دریافت کردند. 1 بیمار به علت عدم تحمل دارو از مطالعه خارج شد و مطالعه با 9 بیمار ادامه پیدا کرد. کابریکولین بصورت قابل توجهی باعث کاهش تعداد مفاصل دردناک و متورم، بهبودی ارزیابی درد توسط بیمار شد. بحث و نتیجه گیری: این مطالعه بهبودی در بعضی علائم فعالیت بیماری در افراد مبتلا به آرتریت روماتوئید تحت درمان با کابریکولین نشان داد و بهتر است مطالعات بیشتری در ارتباط با پرولاکتین و مهار کننده های آن در افراد مبتلا به آرتریت روماتوئید انجام شود.

عنوان : بررسی نتایج کوتاه مدت و عوارض آنژیوپلاستی شریان رنال طی
سالهای 1387-1389 در بیمارستان مرکز قلب مازندران

نام دانشجو: **مائده عباسپور**

استاد راهنما : دکتر مرزده دبیریان

استاد مشاور : دکتر محمد خادملو، دکتر وحید مخبري

شماره پایان نامه : 1454

چکیده:

سابقه و هدف: بیماری افزایش فشار خون یکی از ریسک فاکتورهای بیماری عروق کرونر، نارسایی احتقانی قلب، سکته مغزی و نارسایی کلیوی میباشد. اکثر موارد فشار خون بالا، اولیه میباشد اما شایعترین علت فشار خون ثانویه، تنگی عروق کلیوی میباشد که به کمک آنژیوپلاستی و استنت گذاری میتوان این تنگی را برطرف کرد. با توجه به اهمیت بیماری و همچنین قابل تشخیص بودن و قابل درمان بودن آن، بر آن شدیم تا نتایج و عوارض برطرف کردن تنگی عروق کلیوی را بوسیله آنژیوپلاستی و استنت گذاری بررسی کنیم. مواد و در سال 1387-89 میباشد که بر روی 29 بیمار case series روشها : این تحقیق يك مطالعه مبتلا به افزایش فشار خون که در آنژیوگرافی شواهد تنگی عروق کلیوی داشتند، انجام شد . این افراد تحت آنژیوپلاستی و استنت گذاری قرار گرفتند و 3 و 6 ماه بعد از نظر فشار خون، عملکرد کلیوی و مقدار داروی ضد فشار خون بررسی شدند. یافته ها : متوسط فشار خون شریانی در 3 ماه پس از انجام آنژیوپلاستی کاهش داشت و نتایج 6 ماه بعد، با نتایج 3 ماه محاسبه شده تغییر قابل GFR و Cr بعد از آنژیوپلاستی تفاوت چندانی نداشت. همچنین میزان توجهی نداشت. بررسی داروی مصرفی نشان داد دوز داروها تغییر معنی داری نداشت. نتیجه گیری : این مطالعه نشان میدهد که آنژیوپلاستی در کاهش فشار خون موثر بوده است، ولی بر عملکرد کلیوی تاثیری نداشته است و همچنین مداخله کم عارضه ای میباشد.

**موضوع ها: افزایش فشار خون ◀ سرخرگ کلیوی ◀ آنژیوپلاستی با بالون ◀ آنژیوپلاستی عروق کرونر
از راه پوست ▶**

عنوان : بررسی موارد جراحی اندوسکوپیک بینی در درمان سردردهای
تماسی

نام نویسنده : **امیر حسین مرشد زاده**

استاد راهنما : **دکتر عبدالله مدنی**

استاد مشاور : **دکتر مهرنوش کوثریان، دکتر جمشید یزدانی چراتی**

شماره پایان نامه : 1455

چکیده:

مقدمه و هدف: سردرد تماسی جز علل ایجاد کننده سردرد مزمن در عموم جامعه می باشد که خود علت شایعی برای مراجعه بیماران به درمانگاههای تخصصی است روشهای درمانی که تا حال جهت درمان این بیماران از جمله بی حسی موضعی استفاده میشد تاثیر محدود و کوتاه مدتی دارند. لذا بر آن شدیم روش جراحی اندوسکوپیک بینی (FESS) را جهت درمان بیماران بیازمائیم. مواد و روشها: در این مطالعه از بین بیماران مبتلا به سردرد مزمن پس از مراجعه درمانگاههای داخلی، چشم پزشکی و اعصاب که علل منتج به سردرد مربوط به آن تخصص در آنها رد شده بود و به درمانگاه گوش و حلق و بینی ارجاع شده بودند، تعداد 30 نفر که مبتلا به سردرد تماسی بودند انتخاب شدند. پرسش نامه از قبل تهیه شده ای توسط هر کدام پر شد سپس عمل جراحی FESS بروی آنها انجام شد و بیماران به مدت 5 ماه پیگیری شدند و پرسش نامه مجددی توسط ایشان پر شد سپس یافته ها با هم مقایسه و نتایج بدست آمد. یافته ها: بر اساس نتایج حاصله تعداد روزهای ابتلا به سردرد در ماه از 8/3 روز قبل از عمل به 1/5 بعد از عمل ، میانگین شدت سردرد از 5/2 قبل از عمل به 1/47 بعد از عمل (معیار VAS) و علائم همراه این سردرد نیز کاهش چشم گیری نشان دادند، مصرف مسکن بعلت سردرد و همچنین میزان ناتوانی ناشی از سردرد نیز کاهش معنی دار داشته است. استنتاج: بر اساس این یافته ها می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که روش جراحی FESS تاثیر بسزایی در درمان سردردهای تماسی دارد زیرا در تمام جوانب اعم از شدت سردرد، تعداد روز ابتلا به سردرد، مقدار مصرف مسکن و علائم همراه میتواند باعث بهبودی چشمگیری در بیماران شود.

عنوان : ارتباط فعالیت آنزیم پاراکسوناز-1 (PON) با میزان هوموسیستئین و OX-LDL در بیماران همودیالیزی

نام نویسنده : **حامد شایگانی**

استاد راهنما : : دکتر عبدالکریم مهرورز

استاد مشاور : دکتر مهریار زرگری ، دکتر امید صدیقی

شماره پایان نامه : 1456

چکیده:

سابقه و هدف: با توجه به نقش مهم آنزیم پاراکسوناز سرم انسانی (PON1) در جلوگیری و کاهش تولید O یافته ها : x-LDL (ملکول دخیل در بیماری های قلبی عروقی) و همچنین افزایش هوموسیستئین (ریسک فاکتور در بیماری های قلبی عروقی) در بیماران همودیالیزی و از طرف دیگر بالا بودن مرگ و میر در این بیماران به علت عوارض قلبی عروقی ، در مطالعه حاضر فعالیت آریل استرازی آنزیم پاراکسوناز - 1 ، غلظت هوموسیستئین و Ox-LDL و همچنین ارتباط این پارامترها در بیماران همودیالیزی ارزیابی گردید مواد و روش ها : در این مطالعه 28 بیمار تحت همودیالیز و 21 فرد سالم ، پس از همسان سازی از نظر سن و جنس در دو گروه قرار گرفتند . فعالیت آریل استرازی آنزیم PON1 با فنیل استات به عنوان سوبسترا و با روش اسپکتروفنومتری در طول موج 270 نانومتر مورد سنجش قرار گرفت . میزان هوموسیستئین و Ox-LDL به روش ELISA اندازه گیری شد . یافته ها : : غلظت Ox-LDL در بیماران به طور معنی داری ($P = 0/001$) بیشتر بود . غلظت هوموسیستئین در بیماران نسبت به گروه کنترل افزایش داشت ولی این افزایش از نظر آماری معنی دار نبود . فعالیت آریل استرازی آنزیم PON1 در بیماران و گروه کنترل تغییر چندانی نداشت . بین غلظت هوموسیستئین و مقدار Ox-LDL ارتباط مثبت از نظر آماری ($r = 0/25$ ، $P = 026/0$) وجود داشت . نتیجه گیری : : یافته های مطالعه حاضر نشان داد که در بیماران همودیالیزی غلظت Ox-LDL و هوموسیستئین نسبت به افراد سالم افزایش می یابد . با توجه به نقش ریسک فاکتوری این ملکول ها در بیماری های قلبی عروقی ، شاید بالا بودن مرگ و میر این بیماران به سبب عوارض قلبی عروقی ، با افزایش آنها به ویژه Ox-LDL ارتباط داشته باشد . بنابراین ، تقویت سیستم آنتی اکسیدانی بدن از طریق مصرف منابع غذایی سرشار از آنتی اکسیدان ها و یا استفاده از داروهای موثر در آن و همچنین به کارگیری راهکارهای کاهش مقدار هوموسیستئین در این بیماران ضروری به نظر می رسد . از آنجا که در مطالعه حاضر میزان فعالیت آنزیم PON1 در بیماران همودیالیزی و افراد گروه کنترل تفاوت چندانی نداشت ، شاید بتوان گفت سنجش فعالیت آنزیم پاراکسوناز - 1 شاخص مناسبی برای ارزیابی بیماران همودیالیزی نیست .

عنوان : بررسی فعالیت ضد افسردگی ابریشم ذرت Corn Silk در موش
سوری

نام نویسنده : **صابر احتشامی**

استاد راهنما : دکتر میترا محمودی

استاد مشاور : دکتر محمدعلی ابراهیم زاده

شماره پایان نامه : 1457

چکیده:

مقدمه: افسردگی بیماری رایج و خطرناکی بوده که از ابتدای تاریخ زندگی بشر را تحت تاثیر قرار داده، این بیماری جان صدها میلیون نفر را در دنیا تهدید میکند. شیوع این بیماری 7-12% (صورت Corn Silk گزارش شده است. در بررسیهای اولیه که بر روی کاکل ذرت یا ابریشم ذرت) گرفته مشخص شده است که این گیاه حاوی مقادیر قابل توجهی فنل و فلاونوئید است که دارای خاصیت ضد افسردگی میباشد. از این رو هدف ما در این مطالعه این بود که اثر ضد افسردگی کاکل ذرت را بر موش-های سوری بررسی نماییم. مواد و روش-ها : این مطالعه بود که در آن نمونه-ها در گروه-های کنترل مثبت و منفی و Experimental از نوع تجربی (غلظت-های مختلف کاکل ذرت) توسط دو آزمون شنای اجباری و آزمون معلق Treatment سازی از دم مورد بررسی قرار گرفتند، از نرمال سالین به عنوان کنترل منفی و ایمي-پرامین به عنوان کنترل مثبت استفاده شد و در هر آزمایش بطور متوسط از 10 موش سفید سوری نر به وزن 25 تا 30 گرم استفاده شد و پس از تزریق مواد ذکر شده به گروه مورد و کنترل مثبت و کنترل منفی زمان مورد نظر ثبت گردید و تجزیه و تحلیل داده-ها با استفاده از آنالیز واریانس (و متعاقب آن با آزمون نیومن کولز انجام شد. نتایج: در گروه مورد با افزایش دوز ANOVA) کاکل ذرت، زمان بی-حرکتی در آزمون شنای اجباری و معلق سازی از دم کاهش یافت که همانند اثر تزریق ایمي-پرامین به گروه کنترل مثبت بوده است. بحث: نتایج مطالعه ما نشان (کاکل ذرت) به عنوان داروی ضد افسردگی بر روی موشهای Corn Silk داد که استفاده از سوری موثر است.

عنوان : تعیین همبستگی بین غلظت سرمی HBeAg,HBV-DNA و
آنزیمهای کبدی با هیستوپاتولوژی کبد در نزد بیماران مبتلا به هپاتیت
مزمن | مراجعه کننده به بیمارستان رازی قائمشهر در طول سالهای
1386-88

نام نویسنده : **مریم فرخی**

استاد راهنما : دکتر فرهنگ بابا محمودی

استاد مشاور : دکتر علیرضا خلیلیان

شماره پایان نامه : 1458

چکیده:

بیان مسئله و هدف: : یکی از 5 علت اول مرگ انسان در جهان در اثر بیماری های عفونی مزمن و عوارض آن یکی از شایع Bابتلا به هپاتیت های ویروسی است که در بین آنها هپاتیت ترین علل می باشد. جهت اقدام درمانی لازم است یک روش کاملاً علمی و یکسان اعمال گردد لذا با یافتن الگوی جهت پیش گویی وضعیت پاتولوژی کبد بیماران در فازهای مختلف بیماری و یافتن فاکتورهایی که قابل اعتماد ترین رابطه را با وضعیت 1(CHB) B هپاتیت مزمن پاتولوژی کبد داشته و در دسترس تر از بیوپسی های متوالی کبد باشند می توان از تاخیر در درمان ضد ویروسی جلوگیری نمود. هدف این مطالعه بررسی همبستگی بین غلظت سرمی می باشد. CHB و آنزیم های کبدی با هیستوپاتولوژی کبد در بیماران مبتلا به HBeAg و HBV که در طول سال های 1386-88 به CHB روش اجرا: در این مطالعه تحلیلی 146 بیمار مبتلا به بیمارستان رازی قائم شهر مراجعه نموده اند مورد مطالعه قرار گرفتند. گردآوری اطلاعات از نتایج حاصل از آزمایشگاه و پاتولوژی و بازخوانی پرونده بیماران انجام گرفته است سپس داده ها SPSS 16 و توسط نرم افزار آماری T test ها وارد رایانه شده و با استفاده از آزمون HBeAg مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها: از مجموع 146 بیمار مورد مطالعه 94 نفر مثبت و منفی تفاوت معنی داری از نظر HBeAg مثبت بودند. بین گروه HBeAg منفی و بقیه مثبت بیماری کبدی شدید تر بوده (HBeAg) مشاهده شد بطوریکه در بیماران (Total score) HAI

مشاهده AST1 و HAI با HBV-DNA است. همچنین در این مطالعه هیچ همبستگی بین سطح همبستگی معنی داری دیده شد. همچنین در ALT و آنزیم HBV-DNA2 نشد ولی بین سطح و آنزیم های HAI منفی و جمعیت کل بیماران همبستگی معنی داری بین HBeAg بیماران HBeAg حتی در مراحل از بیماری که ALT کبدی مشاهده شد. بحث و نتیجه گیری: آنزیم منفی باشد و بیماری مخفی وجود داشته باشد می تواند نشانگر مناسبی از شدت درگیری کبد باشد.

عنوان : بررسی فراوانی کریبتوسپوریدیوم در بیماران مبتلا به گاستروانتریت
مراجعه کننده به بیمارستان ها و مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی
مازندران 1389-1390

نام نویسنده : **علی اصغر حمزه علی**

استاد راهنما : دکتر شیرزاد غلامی

استاد مشاور : دکتر علیرضا خلیلیان، دکتر مهدی فخار

شماره پایان نامه : 1459

چکیده:

زمینه و هدف: کریبتوسپوریدیوم تک یاخته کوکسیدیای روده ای است که در حال حاضر در میان انگل های بیماریزای روده ای از جایگاه ویژه ای برخوردار است. این انگل عامل بیماری کریبتوسپوریدیوزیس می باشد که جزء بیماریها تک یاخته ای فرصت طلب و زئونوز محسوب می گردد. که انتشار جهانی دارد. این انگل در حاشیه میکروویلی های اپی تلیوم روده ساکن شده و قادر است بیماری با طیف وسیع از یک اسهال حاد آبکی در افراد با ایمنی کامل تا گاستروانتریت شدید و مزمن در افراد با نقص سیستم ایمنی منجر به مرگ را ایجاد نماید. و با توجه به مطالعات محدود انجام شده در استان مازندران در زمینه شناسایی و شیوع انگل در انسان بویژه در مراجعین به مراکز بیمارستانی و درمانی مبتلا به اسهال باروش های انگل شناسی، مطالعه حاضر انجام شد تا نتایج حاصل از آن بتواند جهت تشخیص، درمان و برنامه ریزی برای کنترل و پیشگیری این بیماری انگلی مورد استفاده قرار گیرد. روش کار : مطالعه حاضر با نمونه برداری مبتلایان به اسهال از شهریور 1389 لغایت آخر اردیبهشت ماه 1390 در مراکز بیمارستانی امام خمینی (ره) ساری و بوعلی سینا ساری و رازی قائم شهر و مرکز درمانی تخصصی و فوق تخصصی طبوبی دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام گرفت . در این بررسی تعداد 348 نمونه مدفوع از بیماران مبتلا به گاستروانتریت با روش نمونه برداری خوشه ای - تصادفی جمع آوری شد. نمونه های مدفوع پس از نگهداری در فرمول 10% به آزمایشگاه گروه انگل شناسی دانشکده پزشکی انتقال و با روش های رنگ آمیزی اسیدفاست اصلاح شده و اورامین - رودامین از نظر آلودگی بانگل مورد بررسی قرار گرفتند .

اطلاعات حاصل از مطالعه در پرسش نامه ثبت و با نرم افزار آماری spess و آزمون آماری کای دو (chi-square Pearson) تجزیه و تحلیل شد. در این تحقیق میزان شیوع کریپتوسپوریديوم در بیماران مبتلا به گاستروانتریت مراجعه کننده به مراکز بیمارستانی و درمانی - آموزشی دانشگاه علوم پزشکی 2/3% (8 مورد) شیوع آلودگی به انگل های روده ای 13/8% (48 مورد) بوده است. که در بین انگل های روده ای زیار دیا لامبلیا با 5/7% بالاترین درصد آلودگی را به خود اختصاص داده است و درصد بلاستوسیس هومینیس 3/7% و تنیا 0/1% وهیمنولیس نانا 0/1% می باشد.. از نظر آماری ارتباط معنی دار بین آلودگی به انگل های روده ای و ماه ابتلاء به اسهال وجود دارد. ($P > 0.05$). در این بررسی با توجه به میزان آلودگی به تک یاخته کریپتوسپوریديوم (2/3%) در بین بیماران مبتلا به اسهال از نظر آماری ارتباط معنی دار بین آلودگی به کریپتوسپوریديوم با سن و ماه ابتلاء به اسهال مشاهده شد. ($P > 0.05$) بحث: از آنجا که انگل کریپتوسپوریديوم به عنوان يك عامل فرصت طلب باعث اسهال مزمن و کشنده در بیماران به خصوص کودکان و نقص سیستم ایمنی می گردد، لزامطالعه و شناسایی گونه های انگل با روش های مولکولی واستفاده از روشهای تشخیصی (اسید فاست واورامین) برای تشخیص انگل در مبتلایان به اسهال در آزمایشگاه های تشخیصی مراکز بیمارستانی ودرمانی بویژه در دانشگاه علوم پزشکی مازندران ضروری به نظر می رسد .لذا توصیه می گردددر آزمایشگاه های تشخیصی بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی برای تعیین تشخیص این انگل توجه و تلاش صورت گیرد. و همچنین در تحقیقات در ارتباط باکریپتوسپوریديوم، توصیه می شود در افراد دارای نقص سیستم ایمنی ودر مناطق روستایی از نمونه مدفوعی حیوانات نیز مطالعه صورت گیرد.

عنوان : بررسی رابطه جغرافیایی حین خواب با کیفیت خواب

نام نویسنده : **محدثه قنبری گرجی**

استاد راهنما : دکتر محمد موسوی

استاد مشاور : دکتر جواد ستاره، دکتر رضا علی محمدپور

شماره پایان نامه : 1460

چکیده:

مقدمه: خواب به عنوان یکی از نعمت های خداوند در وجود بشر برای راحتی و سلامت جسم و روح اوست. میزان خواب افراد تحت تاثیر عوامل داخلی و خارجی مثل سن، جنس، داروها، بیماری، جراحی، عوامل فیزیکی روانی و اجتماعی قرار می گیرد. همچنین عواملی مثل شغل، شیوه زندگی، میدان مغناطیسی زمین بیشتر می توانند بر کیفیت و کمیت خواب تاثیر بگذارند. در این مطالعه ما درصدد یافتن رابطه جهت جغرافیایی حین خواب با کیفیت خواب هستیم. روش تحقیق: در یک مطالعه توصیفی، مقطعی تعداد 200 نفر از دانشجویان دانشگاه های آزاد و غیر انتفاعی استان مازندران از طریق نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. تعداد نمونه ها پس از حذف موارد بر اساس معیارهای حذف این مطالعه 153 نفر بوده است. ابزار گرد آوری اطلاعات، پرسش نامه استاندارد پیتزبورگ جهت بررسی کیفیت خواب، پرسش نامه scl90-R جهت بررسی علائم روان پزشکی و یک پرسش نامه جهت ثبت اطلاعات شخصی که توسط افراد مورد مطالعه تکمیل شد. اطلاعات در نرم افزار SPSS16 با آزمون آماری Chi square مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج: در مطالعه ما از مجموع 153 نفری که مورد مطالعه قرار گرفتند 47 نفر (30/7%) در اکثر مواقع در جهت شمال- جنوب 35 نفر (22/8%) در جهت جنوب- شمال و 40 نفر (26/2%) در جهت شرق- غرب و 31 نفر (20/3%) در جهت غرب- شرق می خوابند. در بین مقیاس های کیفیت خواب پیتزبورگ تنها در مقیاس مشکل به خواب رفتن ارتباط معنی داری بین این مقیاس و جهت جغرافیایی خواب وجود داشته است ($p > 0.05$). به این ترتیب که افرادی که در جهت شمال - جنوب می خوابند کم ترین مشکل به خواب رفتن و افرادی که در جهت غرب- شرق می خوابند بیشترین مشکل به خواب رفتن را داشته اند. در سایر مقیاس ها ارتباط معنی داری وجود نداشته است. بحث و نتیجه گیری: با توجه به شیوع بالای مشکلات خواب و با توجه به نتایج این مطالعه می توانیم جهت جغرافیایی حین خواب را به عنوان یکی از موارد بهداشت خواب که تا کنون به آن توجه نشده مد نظر قرار دهیم. از سوی دیگر به نظر می آید برای بهبودی کیفیت خواب، خوابیدن در جهت شمال - جنوب می تواند موثر باشد.